

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Signis Monstrantibus Ecclesiam, Quae Alii Notas Nominant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

per mores docerium non esse discendum à reliqua Ecclesia, nec
 mutata facienda esse, si nullus sit error doctrinæ. Sed alij sunt
 qui polluti falsis opinionibus, qui impiam doctrinam defendunt, &
 pugnant veram, & interficiunt pios propter veræ doctrinæ profes-
 sionem. Sicut Ieremiæ Machabæi, Christi tempore fuerunt Pontifi-
 ces, & eorum sectatores, qui palam contradicebant veræ doctrinæ, &
 sanctos interficiebant: Cum hoc cœtu, etiamsi tenet gubernationem
 per tyrannidem, pijs non sit societas, & culpa schismatis penes ipsos
 est, quia mandatum Dei est: Fugite idolatriam. Item: Si quis aliud
 Evangelium docebit, anathema sit. Sic Apostoli à Caipha, & ab eius
 cœtu recedebant.

Es t q u e diligenter observandum discrimen
 eorum: Ministerium non mutatur, etiamsi mores aliquorum sunt vi-
 tiosi. Sed cum falsa doctrina defenditur, & stabilitur idololatria, mu-
 tatur ipsum ministerium. Ideo horum ministerium relinquendum est,
 qui doctrinam corrumpunt. Etsi autem principalis pars ministerij est
 doctrina, tamen interdum pars ministerij, vt Sacramenti alicuius ad-
 ministratio, possidet etiam ab his, qui corrumpunt doctrinam. Vt
 Iudei retinebant circumcisionem, etiamsi cultus impios postea ad-
 dedunt. Caiphas & Pharisei retinebant circumcisionem, etiamsi in
 alijs materijs graues errores amplectebantur, valebat tamen circum-
 cisio non propter has personas, sed quia fiebat vice Ecclesiæ. Sic
 de Baptismo dicemus eorū, qui baptizati sunt in Ecclesijs, vbi regna-
 runt mali doctores. Valuit enim Baptismus, quia fiebat vice veræ Ec-
 clesiæ, & retinebantur verba institutionis, & eorum sententiæ sine ido-
 latria, in hoc Sacramento. Sed Samosateni, Manichæorum, Arria-
 norum Baptismus non valebat, quia non retinebant sententiam ver-
 borum, Baptizo te in nomine Patris, & Filij, & spiritus sancti. Hæc
 breuiter attigi, vt muniantur pijs contra Anabaptistas, & cogitent sæ-
 pe in Ecclesia dominari malos. Sicut ait Christus, similem esse Ecce-
 liam sagonæ, in qua sunt boni & mali pisces. Valet igitur ministeriū,
 quod retinet in his Sacramentis, quæ non ex professo corrumpunt.

E t s t autem Baptismus eorum qui retinent verborum sententi-
 am, valet, vt dixi: tamen quia docent impie de cæteris rebus, præbent
 causam, cur necessario ab ipsis Ecclesia discedat. DISCRIMEN
 enim est inter personas, quæ peccauerunt ignorantia, & illas quæ pa-
 lam sunt blasphemæ, vt post resurrectionem Christi erant Caiphas &
 similes. Nec dubium est, blasphemos, & manifesta idola defendentes,
 relinquendos esse: sicut scriptum est: Fugite idola.

DE SIGNIS MONSTRANTIBVS
 ECCLESIAM, QUAE ALII NOTAS NOMINANT.

Signa quæ monstrant Ecclesiam, sunt Euangelium incorruptum, &
 legitimi

legitimus vsus Sacramentorum: Et quanquam Ecclesia non semper
 floret simili gloria, tamen subinde aliqua significationes Spiritus sancti,
 in miranda gubernatione accedunt. Quod autem Euangelium sit
 signum, monstrans qui cœtus sit Ecclesia, supra testimonia recitata, &
 satis perspicua sunt hæc. Ephes. 2. Super fundamentum Apostolorum
 & Prophetarum extructi estis, &c. Item Iesaiæ 59. Spiritus meus
 est in te, & verba mea quæ posui in ore tuo, non recedent ab ore tuo,
 nec ab ore seminis tui in æternum, &c.

ALII hæc nomina humanarum politiarum addunt Ecclesiæ hæc signa: ordinariam
 functionem Episcoporum, & obœdientiam in traditionibus humanis. Post
 postea Episcopus audacissime armant duobus regijs nervis, potestatem
 interpretandæ scripturæ, & potestate legum ferendarum, & cultura
 uos instituendi. Admonendi sunt autem pij, vt has insidias diligen-
 caueant. Nam omnibus ætatibus in Ecclesiæ gubernatione, homines
 politici, ignari doctrinæ Euangelij, pinxerunt sibi Ecclesiam tali
 natione politiarum, & magni errores hoc modo stabiliunt.

QVARE cum hæc nomina audis, successio ordinaria, potestas
 interpretationis, potestas ferendarum legum, scias insidias doctrinæ
 strui, & quæri prætextus ad stabiliendos errores in Ecclesia.
 Remouenda est igitur illa imago humanarum politiarum, & aliter
 Ecclesia sentiendum. Dixi supra, Ecclesiam non esse alligatam ad suc-
 cessionem ordinariam, vt vocant, Episcoporum, sed ad Euangelium.
 Cum Episcopi non recte docent, nihil ad Ecclesiam pertinet ordina-
 ria successio, sed necessario relinquendi sunt. De potestate
 interpretationis, sciendum est, magnum discrimen esse inter potestatem
 & donum. In Ecclesia donum est interpretationis, non alligatum
 certo ordini, sicut propter locum vel ritulum non datur Spiritus sanctus.
 Id donum non est potestas alligata ordini, seu titulo, cui propter
 ordinem parere necesse sit, sicut regiæ vel prætoris interpretationis
 propter ordinem parere necesse est. Deus enim, dedit magistratibus
 ciuilibus potestatem condendi leges congruentes cum ratione, & non
 interpretandi. Sed de voce Euangelij in Ecclesia, longe aliter est.
 Hanc filius Dei ex sinu æterni Patris protulit. Et est sententia supra
 rationem posita de agnitione Dei, de ira Dei aduersus peccatum, de
 magnitudine peccati, de iusticia donata per filium Dei, de Timotheo, de
 Fide, de Cruce, de Auxilio Dei, de Resurrectione, de Ecclesia, de vita
 æterna, de duabus naturis in Christo, de Patre, Filio, & Spiritu sancto.
 Cum igitur iusserit Deus audiri Filium, deinde & Filij mandata
 missi sint Apostoli, vt eos audiamus, necesse est retinere doctrinam
 per Apostolos traditam, ac nos discipulos esse doctrinæ ipsorum.
 affingere interpretationes pugnantibus cum certis & perspicuis
 rum testimonijs, sicut Iudæi fingunt corruptelas, vt eludant doctrinam
 Christi.

DEINDE, qui volunt esse discipuli Euangelij, nec autem vt calumniose deprauent, sed vt Deum agnoscant, celebrent, & adorant: in his, cum assentiuntur verbo Dei, cum timore & fide, creduntur lumē, quo iuantur, vt discernant Euangelium ab humana sententia, & articulos doctrinæ de Deo, de peccato, de iusticia, de Christo, de Ecclesia, de vita æterna dextre accipiant. TERTIO, sicut illi iuantur etiam veræ Ecclesiæ testimonio. Vt cum Samosatenus noluit Verbum interpretari personam, in his dictis, In principio erat verbum, &c. pij iuuantur Irenæi testimonio, qui Policarpum Iohannis discipulum audierat. Iuuantur & Gregorij Neocæsariensis, & Alexandrinæ Ecclesiæ testimonijs, quæ affirmabant hanc sententiam inde vsq; ab Apostolis retentam esse, cum qua videbant pij, cetera testimonia in Iohanne & Paulo, congruere. ET quantum Ecclesia audienda est, iuxta illud: Nisi arassetis vitula mea, non inuenissetis, tamen fides non nititur Ecclesiæ autoritate, sed ipsa voce Euangelij. Inuocamus filium Dei, quia dictum est, Et Deus erat verbum. Item: Pater meus vsq; modo operatur, & ego operor. Item: Si ne me nihil potestis facere. Item Stephanus inquit: Domine Iesu accipe spiritum meum. ITEM cum Ecclesiæ testimonia quaruntur, videndum est vbi, & quæ sit Ecclesia, quæ tempora sint puriora, qui scriptores sinceriores. Sic nos adiuuamur contra Anabaptistas: Scimus primum ex Euangelio, infantes nasci reos & obnoxios peccato originis, & id remitti his qui sunt in Ecclesia, & infantes debere fieri membra Ecclesiæ, & afferri ad Christum. Deinde accedit testimonium primæ Ecclesiæ, quam legimus baptizasse infantes. Censetur igitur nequaquam cedendum esse furori Anabaptistarum, qui tot millia infantum ex Ecclesia extrudere & perdere conantur, & vniuersos multos miscent. DONVM igitur interpretationis est lumen, quod accendit Spiritus sanctus in horum mentibus, qui assentiuntur Euangelio, vt Christus inquit Iohan. 14. Spiritus sanctus docebit vos omnia, & rediget vobis in memoriam omnia, quæ dixi vobis. Hic allegat Apostolos & totam Ecclesiam ad ea, quæ ipse dixerat, & addit de dono, de hoc ipso verbo Spiritum sanctum nos commonefacturum esse. Et Iohan. 6. citat Christus ex Iesaiâ: Et erunt omnes docti à Deo. E contra de impijs dicitur: Non intelligent omnes impij. Item, Animalis homo non percipit ea, quæ sunt spiritus Dei, stulticia enim est, & non potest intelligere. Item: Iesâ. 6. Audite audientes, & non intelligite. HÆC testimonia perspicue ostendunt, interpretationem esse donum piorum, nec esse alligatam potestati, aut maiori parti, quæ plerunq; est impia, & quidem præcipua poena est impietatis cecitas. Psal. 68. & Rom. 11. dicitur: Obscurentur oculi eorum, ne videant. Et manifesti furores Gentium ac Iudæorum ostendunt,

dunt, cæcitate præcipue puniri impietatem. Si ordinaria potestas, aut maior pars, haberet ius interpretandi, fuissent antequam dæ sententiæ Phariseorum, sententijs Zachariæ, Simeonis, Elisabethæ, Mariæ, Hannæ, & similibus: Sed Ecclesia vera plerumque obnoxius cæcus, in quo dominatur magna multitudo impiorum, sicut dicitur Iesaias: Nisi Deus reliquisset nobis semen, sicut Sodomus esset: Ideo nequaquam alliganda est interpretatio ad ordinariam potestatem, & maiorem partem. Et insidiæ cauendæ sunt, cum aliorum hoc prætextu stabilire errores conantur. **C A E T E R U M** ipsum donum agnoscendam est, & Deo gratiæ agendæ, quod sententiæ ita gubernavit Ecclesiam, ut cum obscurata esset doctrina, non eam accenderit. Ut post Noë, interpretis promissionis fuit Abraham, sic post Moysen missi sunt Samuel, David, & ordine ceteri: Regibus Pharisæis & Sadducæis, erant tamen Simeon, Zachariæ, Elisabetha, Maria, & alij multi, in quibus donum interpretationis fulgebat, in alijs magis, in alijs minus illustre. Ita postea Deus in Ecclesia libere excitavit flammam veræ doctrinæ. Hanc igitur accendimus, prætextu multitudinis, vel ordinariæ potestatis, propugnantis idola & errores. **C A E T E R U M** & labi possumus, qui antea recte senserant, & recte sentientes aliquid habent caliginis. Et suas stipulas, ut ad Corinth. dicitur: Quare sententiæ ex veteri Dei tradito, & dextre collato, iudicandæ sunt. De similitudine traditionum, & de legib. Episcoporum infra dicitur. Nec enim vnitæ Ecclesiæ, collocanda est in similitudine humanarum traditionum, quæ continentur: hęc sententiæ, quod humanæ traditiones non sunt colendæ. Item, quod propter eas non sint damnandi hi, qui alioqui recte sentiunt.

DE SACRAMENTIS.

I N I T I O constituamus simplicem vocabuli descriptionem. Sacramentum nunc quidem, ut in Ecclesia loquimur, vocatur ceremoniam in Evangelio instituta, ut sit testimonium promissionis, quæ est angelij propria, videlicet promissæ reconciliationis, seu gratiæ. **H O M I N E S** prophani cogitant Sacramenta esse signa promissionis, quæ discernant à cæteris hominibus nos, qui quasi huic gratiæ adiuncti sumus, ut discernebat Romanum toga ab aliarum nationum hominibus, seu esse signa quorundam officiorum erga homines. Vt enim quondam in fœderibus faciendis mos erat, vna veluti ex sacralibus rebus: ita nunc multi humano more existimant, cœnam Domini tantum esse talem notam mutui fœderis inter homines. Sed quæquam multi sunt fines Sacramentorum ordinati, tamen longe ceteris anteferendus est hic principalis finis, quod sint signa voluntatis